

СКУЛПТУРА И ЦРТЕЖ
београдских уметника

један
могући
избор

МИЛУН ВИДИЋ
НИКОЛА ВУКОСАВЉЕВИЋ
НАДА ДЕНИЋ
ВЛАДИМИР КОМАД
МИЛИЈА НЕШИЋ
СЛАВОЉУБ РАДОЈЧИЋ

Уметничка галерија «Надежда Петровић» – Чачан, Цара Душана 6
8-20. маја 1986.

Уметнична галерија «Надежда Петровић» – Чачан, Цара Душана 6
8-20. маја 1986.

СКУЛПТУРА И ЦРТЕЖ
београдских уметника

један
могући
избор

· МИЛУН ВИДИЋ
· НИКОЛА ВУКОСАВЉЕВИЋ
· НАДА ДЕНИЋ
· ВЛАДИМИР КОМАД
· МИЛИЈА НЕШИЋ
· СЛАВОЉУБ РАДОЈЧИЋ

Мали предео – Р, 1983

МИЛУН ВИДИЋ

рођен 1940. у селу Роге код Ужичке Пожеге. Завршио Академију ликовних уметности и постдипломске студије у Београду 1970. у класи професора Мише Поповића.

Ради на Академији уметности у Новом Саду.

адреса:

11070 Нови Београд

Јурија Гагарина 197/52

изложени радови:

1. ПРОЛАЗНИ ПРЕДЕО, 1978–79
дрво, 30x46 cm
2. МАЛИ ПРЕДЕО – Р, 1983
дрво, 26x27x26 cm
3. ПРЕДЕО СА ЗНАКОМ, 1984
дрво, 30x30x28 cm
4. ЦРТЕЖИ (I–III), 1982–83
оловна–папир

ЈЕДАН МОГУЋИ ИЗБОР

Изложба под називом «Шест скулптора», отворена у београдској галерији «Вид», једна је од оних изложби која је не само ову галерију готово напречац увела у актуелна уметничка збивања главног града (подсетимо, реч је о недавно отвореној галерији у улици Вука Караџића, у којој је до сада приређена још самостална изложба слика Косте Брадића), већ и о једној од оних, иначе ретких, вајарских изложби које, презентујући стваралаштво једног броја вајара, имају за циљ да дају увид у ситуацију у савременој београдској скулптури, преглед и сажимање њених намера и остварења. Са изузетком појединачних изложби београдских вајара и неколиких периодичних манифестација, групне или проблемски конципиране изложбе скулптуре у нашој средини у тој мери су ретке да је готово немогуће бар донекле сагледати њен стваралачки опсег, нити препознати њене основне токове и домете.

Управо стога изложба која је пред нама вредна је пажње јер омогућава да се на једном месту презентира ситуација у скулптури «београдског круга», чему доприноси и идеја да се ова изложба састави од дела представника једне генерације београдских вајара – реч је о вајарима Милуну Видићу, Милији Нешићу, Славољубу Радојчићу, Владимиру Комаду, нешто млађем Николи Вукосављевићу и још млађој Нади Денић, али истовремено окренута збивањима у скулптури последњих година, које прате и цртежи истих аутора, о актуелним трагањима која дају

Крмача, 1985

НИКОЛА ВУКОСАВЉЕВИЋ

рођен 1946. у Београду. Завршио Академију ликовних уметности и постдипломске студије у Београду 1972. у класи професора Јована Крахвила.

Ради на Фанултету ликовних уметности у Београду.

адреса:

11070 Нови Београд

Др Агостина Нета 82/VI

изложени радови:

1. ПОЈИЛО, 1980
бронза, 12x58x47 cm
2. КРМАЧА, 1985
бојени полиестер,
205x105x55 cm
3. ГАВРАН, 1985
гваш, 46x61 cm

озбиљан прилог савремености. Што, разуме се, никако не значи да се овде нису могли наћи и неки други вајари који би, исто тако, имали своје место у ованвој поставци. Или, другим речима, ово је само један од могућних избора, при чему су, у првом реду, представљена остварења нова и типична за 70-те године, одабрана су дела чија је пластична структура њима била одређена, али наговештена су и нека нова искуства на којима се већина ових уметника кретала у току свога рада. Реч је, дакле, о времену када присуствујемо малом броју скулпторских изложби, али и о времену када, иако врло ретке, ованке изложбе показују изразиту снагу и, рекло би се, виталност београдског вајарства и значе све боље увиђање његове вредности, чему су, без сумње, у

IV циклус «Шкоље» – 5/85, 1985

НАДА ДЕНИЋ

рођена 1954. у селу Кољане (Далмација). Завршила Академију ликовних уметности и постдипломске студије у Београду 1981. у класи професора Јована Кратохвила.

адреса:
11080 Земун
Мачванска 7

изложени радови:

1. РЕЉЕФИ (I–VII), 1981
бронза, (мали формат)
2. ДАНИЛОВГРАДСКИ КАМЕН, 1984
IV ЦИКЛУС V/84, камен
2. ИЗ ЦИКЛУСА «ШКОЉЕ» (I–VI),
1984–85
бронза, камен, алуминијум
4. ХЛАДНО, 1985
алуминијум
5. ЦРТЕЖИ (I–V), 1984–85
комбинована техника

великој мери, допринели управо аутори који овде излажу. Штавише, ако бисмо хтели тачније да коментаришемо оно што је изложба приказала, тај избор је добрим делом потврдио оне вредности представљене и на многим ранијим појединачним изложбама, с тим што су за овакву концепцију послужиле сасвим разнородне, али ауторски снажно потврђене индивидуалности, тако да поставка већ сама по себи говори о ширини пластичног и ликовног израза у овом тренутку, појединачних резултата и аутентичног пластичног говора.

Разуме се, овакав један приказ захтева и извесну критичку заснованост вредносног суда о ауторима који излажу на изложби, као што ће нас у размишљању о представљеним делима, првенствено интересовати она усмерења која значе још веће удаљавање од реалистичке скулптуре, или од традиционалног појма скулптуре, будући да је баш у време обнављања фигуративног сликарства, скулптура код нас остала у оквирима имагинарног и апстрактног и да су управо 70-те године значиле увећање ранијих разгласја и стилске различитости. Односно, када пишемо о ситуацији у савременој београдској скулптури, онако како је она приказана на овој изложби, ваља нагласити да се тако могу пратити нове тенденције у вајарству које иду у више праваца, мада се најзначајнији мисаони и креативни напори, чини се, одигравају на два плана – експресивном и реалистичком.

Овакво мишљење потврђују, најпре, скулптуре Милуна Видића које се могу означити као извесна монументализација интимног, будући да грађењем »унутрашњих предела«, или предела духа, материјализују

ВЛАДИМИР КОМАД

рођен 1938. у Великом Рибару. Завршио Академију ликовних уметности и постдипломске студије 1971. у Београду.

Ради на Педагошкој академији у Београду.

адреса:

11070 Нови Београд

Јурија Гагарина 253/45

изложени радови:

1. ПОРТРЕТ Mss Blackbourn, 1972
бојени полиестер, 54x30x24 cm
2. РАЂАЊЕ ПТИЦЕ, 1975
ливени камен, 55x27x24 cm
3. ПОРТРЕТ САВЕ, 1978
бронза, 50x35x30 cm
4. ПОРТРЕТ ПРИЈАТЕЉА, 1979
бронза, 50x30x25 cm
5. ЦРТЕЖИ (I–III), 1975–80
туш/перо.

Портрет Mss Blackbourn, 1972

једно лично, реално искуство. Наравно, те нису, по законима логике испричане приче с почетком, развојом и крајем. Њихове временске и просторне димензије су сасвим другачије. Спајајући различите доживљаје, сећања и пројекције, јуче и данас, оне у исти мах, елементарно и исконско преплићу с цивилизацијским. Преко остварења Славољуба Радојчића која указују на његове поетско доживљавање стварности. Више од надреалистичког садржаја, од ирационалног и фантастичног, скулптура живи од вере у моћ саме форме. Спољашња стварност може бити обмана. Исти ликовни симболи доведени у одређене ситуације стварају слојевитост и магично значење обичних ствари из наше свакодневице, што он предочава, рецимо, садржајем боце и етикете на њој, исто важи и за етикетирање људи (флаша и тегла као главе без лица), или отварачем за боце са ликом Наполеона, на скулптури »Плови сребрени месече«. Што све подразумева и питање о загонетности људске егзистенције, али и став да је живот налик на сан.

Аплаудер, 1980

МИЛИЈА НЕШИЋ

рођен 1934. у Новом Селу код Ниша.
Завршио Академију ликовних уметности и специјални течај 1964. у Београду.

адреса:

11070 Нови Београд
Старо сајмиште 28

изложени радови:

1. ДЕЗИНФОРМАТОР, 1978
дрво, 69x43 cm
2. МАНИПУЛАТОР, 1978
дрво, 71x67 cm
3. БОРБА МИШЉЕЊА, 1979
дрво, 64x101 cm
4. ИПАК СЕ У НЕЧЕМУ СЛАЖУ, 1979
дрво, 63x95 cm
5. АПЛАУДЕР, 1980
дрво, 58x49 cm
6. ИСТОМИШЉЕНИЦИ, 1980
дрво, 45x143 cm
7. ДОЧЕН, 1980
дрво, 81x107 cm
8. ЉУБАВ, 1980
дрво, 70x67 cm

Он сам, међутим, не покушава да расветли стварност, пре је прикрива, указујући на њу као на нешто тајанствено и загонетно. До скулптура Владимира Комада које одражавају вајану фигуру или лик у домену њеног експресионистичког значења, где је сама форма згуснута, збијена енергија, некаква густа тачка; крајња концентрација и испуњеност.

Или, ако пођемо другим редом, од скулптура Николе Вукосављевића које транспонују животињске облике и фигуре посебних стилизација, поетизованих визија или експресивних наговештаја, мада је овде, на жалост, изостала његова, у последње време, рађена, експресивна фигура лика змија и грабљивица, великих димензија, израђена од вареног лима, преко које се може пратити даље кретање његових замисли које подсећа на време сецесије, или орнаменталног сродног стила, и натуралистичког израза целине. Преко лаганих, силуетних конструкција Милије Нешића, које је могућно механички покретати и у којима и сам простор постоји као збир механичких радњи. Дела иначе сасвим супротна његовој ранијој вајарској пракси, где све замењује игра, на изглед далеко од било каквих озбиљнијих предзнака. Али, где, у ствари, овај вајар не пропушта да постави нека важна питања о

Релјеф, 1978

СЛАВОЉУБ РАДОЈЧИЋ

рођен 1942. у Београду. Завршио Академију уметности и постдипломске студије 1967. у Београду у класи професора Миодрага Поповића.

адреса:

11000 Београд

Франца Розмана 20/VIII

изложени радови:

1. РЕЉЕФ, 1978
бронза, 35x54 cm
2. АРАНЂЕЛОВАЧКИ МРАМОР, 1982
мермер, 56x18x16 cm
3. ТЕГЛА II, 1983
бронза, 38x18x12 cm
4. ЦРТЕЖИ (I-II), 1980
комбинована техника

значању и сврси уметности, или да у њих посумња, скептичком, готово критичком дистанцом према различитим видовима савремености. До биоморфних форми Наде Денић, вајара који се још није представио самосталном изложбом у Београду, који се овде најтеже уклапа што се тиче генерацијских одредница и који на овој изложби може наћи своје место једино као још један пример ширине интересовања у којима се креће савремена београдска скулптура.

Што све води и закључку да, ако је ова изложба заслужила пажњу представљајући различите идеје и истраживања у београдској скулптури, као што је успела и да укаже на место сваког од ових вајара у савременим токовима уметности, она је, у исти мах, показала да се упоредо са програмима већ озваничених галерија, догађају занимљиве и вредне ствари.

Мирјана Радојчић

организатор изложбе:
УМЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА
«НАДЕЖДА ПЕТРОВИЋ»
ЧАЧАК, ЦАРА ДУШАНА 6
ТЕЛ. 032/23-75

одговорни уредник:
МИЛОМИР ПЕТРОВИЋ

концепција изложбе:
ВЕСНА ПАНТЕЛИЋ,
УРЕДНИК ПРОГРАМА
ГАЛЕРИЈЕ «ВИД»
– БЕОГРАД

предговор:
МИРЈАНА РАДОЈЧИЋ

поставна изложбе:
МИХАИЛО БОШЊАКОВИЋ
МИЛИЦА ПЕТРОНИЈЕВИЋ

уређење каталога:
МИХАИЛО БОШЊАКОВИЋ

фотографија:
СЛОБОДАН МАРКОВИЋ
ЗОРАН МИЛОШЕВИЋ

штампа:
«ДЕЧЈЕ НОВИНЕ»
– ГОРЊИ МИЛАНОВАЦ

тираж:
500 ПРИМЕРАКА